

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Dajte narodu dela in kruha

Samo modrovanje nas ne bo rešilo

V narodni skupščini se je položaj že skoro popolnoma razčistil. Vlada se opira na klub skupščinske večine, ki šteje okrog 200 poslancev. Klub je dobro prestal prve preizkušnje ob priliki volitev skupščinskih odborov in proračunskega glasovanja. Izkazalo se je, da je klub utrjen in discipliniran. V tem klubu je v članjenih tudi 20 slovenskih poslancev. Od njih je dr. Lovrenčič podpredsednik in Milan Mravlje tajnik kluba.

Nezavisen nacionalni klub

Iz Jevtičevega kluba so se izdvojili takoj po proračunskem glasovanju poslanci, ki so preje pripadali samostojni demokratični stranki in ustanovili poseben »Nezavisen nacionalni klub«. Šteje okrog 16 poslancev. Vanj so se vpisali tudi trije slovenski poslanci, prijatelji dr. Kramerja. Pobudo za ustanovitev tega kluba je dal Kramerjev ekspert (strokovnjak) za Slovenijo poslanec g. dr. Svetislav Popović. Zanimivo pri tej stvari je pa to, da Popović v svoj opozicijski klub ni vstopil in da je na splošno presenečenje cele narodne skupščine glasoval za proračun. Obnašal se je približno tako, kakor dr. Kramer pozneje v senatu. V finančnem odboru je bil namreč dr. Kramer najhujši gromovnik proti proračunu in pooblastilu vladi za spremembo treh političnih zakonov. In tudi za načelno razpravo v plenumu senata se je prijavil kot zadnji opozicijski govornik, da bi bilo bolj učinkovito.

Visoka politika

Med tem se je pa nekaj zgodilo in nekaj zasukalo. Nihče ne ve, kaj. Kramer je kot opozicijski govornik odstopil in pri načelnem glasovanju zapustil dvorano z nekaterimi drugimi senatorji vred.

Vsi so pričakovali, da bo Kramer do kraja vzdržal vsaj v abstinenci. Pa tudi ni. Kakor hitro je bila razprava v podrobnosti končana, je dr. Kramer pri končnem poimenskem glasovanju glasoval za proračun.

Njegovi prijatelji, ki so dosledno svojemu prvotnemu stališču, čeprav napačnemu, zapustili sejo dvorano tudi pri končnem glasovanju, niso mogli razumeti Kramerjevega glasovanja. Pripisovali so ga visoki politiki »drugega slovenskega voditelja«. Tisti, ki te »visoke« politike ne poznajo, so si tolmačili postopanje dr. Kramerja enostavno tako, da se je njegovo glasovanje ravnalo strogo po govoricah o stabilnosti sedanje vlade po zagrebških dogodkih.

Slovenska sloga

Naj bo kakorkoli. Ena stvar pa vendarle za služi, da se jo ob tej priliki podčrta in povdari in to je slovenska sloga. Redko kdaj se dogodi, da bi bili Slovenci tako složni in enotni, kakor

Stefan Radić

Ob 7. obletnici njegove smrti mu soglasno priznava vsa Jugoslavija, da je bil naš največji kmetijski državnik.

so bili ob priliki zadnjega proračunskega glasovanja. Čeprav ni šlo spočetka vse gladko, konec je bil vendarle dober. In to je, kar bi radi podčrtali in kar moramo pozdraviti. Želimo, da bi se ta sloga vzdržala še naprej, da bi ta skromen pričetek pomenil konec medsebojnih strankarskih sporov ter pričetek složnega dela ne samo v politiki, temveč predvsem na gospodarskem in socialnem polju. Torej to, kar narod zahteva od javnih delavcev.

Toda »nezavisen nacionalni klub« narodnih poslancev, v katerega so vstopili Kramerjevi prijatelji, se je postavil na strogo opozicijsko stališče proti sedanji vladi in njeni politiki. Poskuša tudi oživitviti JNS, da bi si potem ne lastil monopol na nacionalizem ter narodno in državno edinstvo.

Izjava vlade dr. Milana Stojadinovića je bila v tem pogledu dovolj jasna. Ustava in načelo narodnega in državnega edinstva tvorijo temelj njene politike. To deklaracijo vlade je predsed-

nik g. dr. Stojadinović v poznejših svojih govorih še podčrtal tako, da ne dopušča prav nobenega dvoma v iskrenost njene izjave.

Mnenja smo, da so danes tako težki časi in da so gospodarske razmere tako slabe povsod, posebno pa po kmetih, da se bi ne smelo tratiti časa in sil z raznimi spletkarijami, podtikovanji in rušenjem enotnosti. Krožek slovenskih poslancev se je tega stanja zavedal, ko je enodušno sklenil, da bo solidarno podprl vlado in pristopil v novo se snujoči klub. No, ta solidarnost se je že drugi dan po stari slovenski navadi razbila. Menda zato, da bi ja ne napravili enkrat častne izjeme v naši neslogi.

Danes bi nas ne smelo ničesar motiti in ovirati pri složnem delu za olajšanje gospodarskih razmer in za poboljšanje življenja našega naroda.

Danes bi ne smeli vprašati, odkod si prišel, kateri stranki si pripadal, temveč bi bilo na mestu edino le vprašanje, ali si pripravljen pomagati, ali hočeš sodelovati z vsemi, ki so dobre volje, da se že enkrat rešijo visoka politična vprašanja, posebno vprašanje banovinskih samouprav in njihovih financ, da se preide nato na reševanje onih gospodarskih vprašanj, ki tarejo celokupen naš narod, posebno pa kmetški in delavski stan.

Sedanja vlada je prišla s tem programom. Kdo bi ji smel metati polena pod nogo. Mi smo že davno klicali na slogo in sodelovanje vseh, da pridemo do konsolidacije notranjih razmer in prav posebno še do rešitve hrvatskega vprašanja in s tem do medsebojnega pomirjenja.

Narod čaka na dejanja. Nestrpno čaka. Za politične strankarije se dosti ne meni. Gospodarskega dela hoče. Pa prav vsi Slovenci, Hrvati in Srbi, posebno jugoslovanski kmetški in delavski narod. Narod hoče dela in kruha. Politiziranja ima dovolj.

Dr. Maček

kot voditelj hrvatskega naroda čaka. On čaka na rešitev hrvatskega vprašanja. Zato se ne meni za enotne vsedrjavne stranke in tudi ne za enoten vsedrjavni kmetški pokret. On je za sodelovanje s sorodnimi političnimi strankami pri Srbih in Slovencih. Take vesti prinašajo iz njegove okolice zagrebški in beograjski časopisi.

Radikalna zajednica

Med tem ko dr. Maček odklanja misel enotne vsedrjavne stranke, dokler se ne reši hrvatsko vprašanje, pa pridno delajo na programu in pravilih enotne stranke radikali, SLS in muslimani. Za osnovo jim služi program radikalne stranke iz leta 1933, ko je bila ustanovitev radikalne stranke prepovedana. Izgleda, da bo po programu in pravilih nova se snujoča stranka slična JNS. Le da jo organizirajo drugi ljudje. JNS ni uspela zaradi klikarstva, ki se je v njej pojavilo in razvilo. Ali bo radikalna zajednica večje sreče, bomo videli.

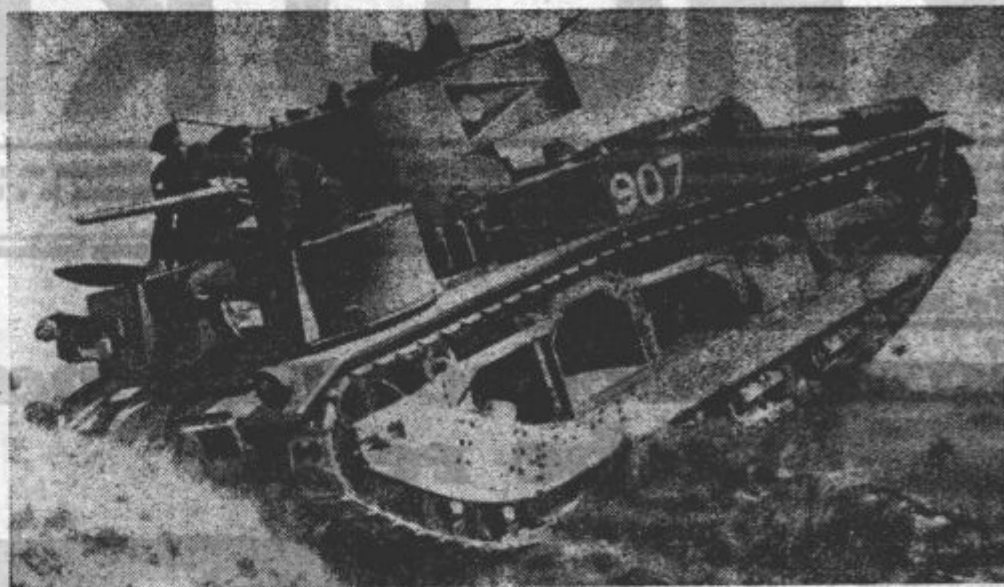
Da dvignemo cene kmet. pridelkom

To vprašanje je dandanes najbolj pereče in ga je navidezno tudi najtežje rešiti, ker je popolnoma napačno zaslavljen. Pravilno zaslavljen vprašanje bi se moralo glasiti, kaj naj storimo, da dvignemo ceno delu, predvsem pa kmečkemu delu. Ako bi računali donos kmetijskega dela, bi prišli do katastrofalnih številk, da je kmetijsko delo tako rekoč zaslonj. Pa tudi v drugih poklicih vidimo, da cena delu vedno bolj pada, pa naj bo obrtno ali pa tudi umsko delo. Sicer je med cenami izdelkov in pa cenami dela velika odvisnost, vendar pa ni isto, lahko so cene izdelkom nizke, toda delo je pri tem dobro plačano in pa tudi obratno.

Kaj je torej storiti, da se cene delu dvignejo? Edino pravilna rešitev tega vprašanja je, **poživiti gospodarstvo**. Kdor misli, da se da to z enim ukrepom izvršiti in pa takoj, se zelo moli, treba bo mnogo mnogo časa in pa tudi mnogo ukrepov, da se gospodarstvo vsaj nekoliko poživí. Bogata je naša zemlja, treba bo bolj pametno gospodariti s tem bogastvom, drugače se bomo mi in naši potomci znašli v najbolj revni zemlji. Poglejmo samo kako ogromno bogastva je nakopičenega v naših lepih slovenskih gozdovih. Mali narava je leta in leta kopičila tu solnčno silo, mi jo pa na neverjelno lahek in lahkomišljen način razmetavamo in uničujemo. Ena prvih skrbi naših potomcev naj ji

To bi bili nekateri ukrepi za oživljenje našega lesnega gospodarstva. Naš poslanski klub bi moral imeti referenta za lesno stroko, ki bi zbiral od raznih strokovnjakov in tozadevnih društev razne podatke, ukrepe in predloge za čim boljše izrabo tega našega naravnega bogastva.

Poslanci, od vas pričakuje narod veliko inercialnosti, nobena stvar ni tako težavna, da se ne bi mogla z združenimi močmi doseči. Le podrobno delo, majhni ukrepi in teh veliko, nas more rešiti iz te krize in priboriti delu zopet veljavo in ceno.

Slika prikazuje največji in najmodernejši tank, ki ga je zgradila Anglija za pomirjenje svojih zemljanov. Pošast predstavlja pravo premikaločo se trdnjavo.

V boju za obstoj

40.000 kmetov demonstrira

O vzornem in naprednem kmetijstvu male Danske smo v našem listu že večkrat pisali; Danska je bila mnogim evropskim državam za vzor v kmetijski panogi in marsikdo je tožil po blagostanju, v kakršnem je živela Danska. Vendar se je pri vsem občudovanju Danske pozabljalo najvažnejše: **da je namreč vse blagostanje Danske nujno vezano na zunanje tržišče**, predvsem na Anglijo kot največjega kupca danskih kmetijskih proizvodov. Poslednja preusmeritev Anglije, ki je spoznala, da vede popolna industrializacija v propast, ter je začela posvečati največjo skrb svojemu zapuščenemu kmetijstvu, je v gospodarskem pogledu usodno vplivala na Dansko. Danski izvoz je padel na polovico in polagoma so se izčrpali vsi rezervni fond, ki so si jih bili kmetje privarčevali v dobi

gospodarskega razmaha. Položaj je poslabšala še splošna gospodarska kriza, tako da so pričele padati prej tako trdne kmetije. Težke razmere so postajale z vsakim dnem težje in neznošnejše, tako da so se naposled danski kmetje odločili, da mimo vlade in političnih predstavnikov ter brez vsakršnega političnega posredovalca spregovore z danskim kraljem ter mu pojasnijo obupen položaj danskega kmeta. V največji složnosti in disciplini je prišlo pretekli teden v glavno mesto Danske, Kopenhagen, nad 40.000 kmetov, ki so se podali v posebni deputaciji k kralju. Ta velika kmetjska demonstracija bo imela gotovo dalekosežne posledice notranje-političnega značaja, v gospodarskem pogledu pa je opozorila, da je treba nujno iskati rešitev tako naprednega danskega kmetijstva.

Kako sodijo Nemci o kmetu

Kancelar Adolf Hitler je dejal v nekem načelnem govoru: »Tretje cesarstvo (mišljen je s tem sedanji režim) bo kmetjsko cesarstvo«.

V soglasju s tem načelnim stavkom tudi posveča Hitlerjev list posebno pažnjo kmetu. Med drugim piše prilično tole:

Medtem ko je liberalizem smatral za najvažnejše industrijo in mesta, je narodni socializem pravilno spoznal, da sta temeljna pogoja za trajen obstoj vsakega naroda njegova kri in pa zemlja. Medtem ko kri skrbi za razmnoževanje, nudi edino zemlja možnost prehrane.

Kapital označujejo tri temeljne lastnosti: gibčnost, vničljivost in zmožnost naraščanja. V živem in večnem nasprotju s tem pa je zemlja stalna, je nevničljiva in tudi ne more narasti. Kam nas je privedla gibljivost liberalne dobe, nam dovolj jasno priča stiska zadnjih let. Gibljivost je oblikovala človeka po judovskem vzoru. Namen novih kmetjskih postav pa je, dati gospodarskemu življenju trajno stalnost in napraviti kmetjskega človeka takega, da bo res ostal na svoji grudi in da bo ustvarjal.

Kakor hitro je vželo spoznanje, da ni kmet samo jamstvo za prehrano naroda, ampak tudi

njegov krvni vir, tako hitro je treba kmetjskemu stanu zagotoviti posebna jamstva. Za vselej ga je treba iztrgati iz kapitalističnega obrestnega suženjstva in poskrbeti, da ostaneta dom in rodna gruda po očetu lasti sina in rodu.

V nadaljnjem pravi list, da je prejšnja doba preganjala kmete z njihovih domov (mišljene so pri tem prisilne dražbe ali kakor pravimo, da so poganjali kmetije »na boben«), novi režim pa tega ne dovoli, ampak ustvarja še nove kmetije. Tudi meščan, da je že spoznal pomen kmeta za gospodarstvo in za ves narod.

Objavljamo mnenje Hitlerjevega glasila in le želimo, da bi tudi pri nas v vseh krogih in brez ozira na dnevna politična trenja prišli kmalu do sličnega spoznanja. In kar je še važnejše: Da bi tudi vsi krmarji naše domače politike uravnavali zakonodajo in upravo v državi, banovini in občini v zgoraj označenem smislu. Ako se bo to zgodilo, bo to blagoslov za državo in narod. Vse visoke besede o pomirjenju in sporazumu bodo namreč ostale brez trajne cene in tudi brez trajnih uspehov, dokler se vsi ne zavemo, da je edino zdravilo za vse naše bridkosti samo zdrava, poštna in dosledno pravična kmetjska politika.

Na svetovni razstavi v San Diegu (Kalifornija) deli to dekle obiskovalcem posebne čelade proti sončarici

bodo naši gozdovi. Tu moramo poklicati na pomoč novodobno tehniko, ki uči, kako se les bolj racionalno izrabi. Povsod drugod proučujejo in delajo preizkuse, kako pridelovali plin iz lesa in tega uporabljali kot pogonsko sredstvo za razne motorje. Tu se prične delo poslancev. Izposlovati je potrebno carine prost uvoz strojev za proizvodnjo lesnega plina, carine prost uvoz avtomobilov na lesni plin in pa tudi golove davčne olajšave za one tovarne, ki imajo pogon na lesni plin. Take olajšave ima že Češka in vendar ni tam taka potreba kot je pa pri nas. Vsi fabrikali, kot papir, umetna svila itd., ki se izdelujejo iz lesa, morajo biti ocarinjeni tako, da je naša obstoječa industrija popolnoma zaščitena in pa da se da možnost razvoja oni industriji, ki predelava les v razne tovarniške izdelke. Na naši univerzi bi se moral osnovati poseben inštitut za raziskavanje lesa, ki bi iskal nove možnosti industrijske izrabe lesa. Ta inštitut bi moral biti seveda tudi primerno doliran. Pri snovanju takih industrij bi morala biti eventualno soudeležena banovina ali država.

Iedenski zun. - politični pregled

Rusija

je ta teden nekoliko razburila svet, ker je v Moskvi zborovala mednarodna komunistična internacionala (Kominterna). Bil je to 7. njen kongres. Zastopani so bili poleg ruskih tudi češki, bolgarski, nemški, francoski in drugi komunisti, ki so vsi govorili precej bojevito. Zlasti so komunisti govorili o borbi proti fašizmu v raznih državah. Kongres je bil na zunanji prirejen dokaj reklamno in so poleg drugih nastopili tudi sovjetski letalci in letalke v slikovitih uniformah.

Slika predstavlja voditelje svetovne revolucije s Stalinom na čelu, ki zborujejo te dni v Moskvi.

Nizozemska

je prebolela vladno krizo. Novo vlado je sestavil dosedanj predstojnik Colijn. Vlada predstavlja nekak medstrankarski sporazum, ker so vstopili vanjo tudi zastopniki katoliške, krščansko-historične liberalne in demokratske stranke.

Nova zvezdarna, ki jo je montirala nemška optična industrija za papeža v njegovi poletni rezidenzi v Castelgandolfo.

Abesinija

živi že v znamenju vojne. Na meji Eritreje so se v bližini Ual Haila spopadle abesinske in laške obmejne patrulje. Kakor posnemamo iz angleških poročil, je padlo na laški strani 40, na abesinski pa 20 mož. Abesinski cesar je nato poslal v ta obmejni predel 1700, nato pa še 7000 vojaštva.

Evropske velesile

si vzlic temu prizadevajo preprečiti vojno. Med Anglijo, Francijo in Italijo se pogajanja nadaljujejo. Ako pride do soglasja med njimi, bodo

Italijani se pomikajo s svojo gorsko artilerijo proti abesinski meji.

skušali splošno razpravo o laško-abesinskem sporu odložiti do 15. avgusta, medtem pa si bodo diplomatje prizadevali za mirno ureditev spora. Naj novejši dogodki pa dokazujejo, da je to upanje več ali manj jalovo. Diplomati govorijo lepe besede, ki jim verjame le, kdor more in mora.

V Eritreji

je glavni komisar za italijansko vzhodno Afriko odredil preki sod. Kakor je videti, se vzlic vsem pomirjevalnim poskusom položaj v Afriki vendar tako zaostruje, da je vojna res neizogibna.

Svedska

je sklenila prijateljsko pogodbo z Abesinijo in bo radi tega v kratkem spet dovolila, izvažati orožje v to državo.

Iz Moskve

opozarjajo, da bi se utegnil oborožen spopad v Afriki prenesti tudi v Evropo in bi se tako kaj kmalu znašli v novi svetovni vojni.

Vatikan

ne je v tem sporu — kakor vedo povedati poročila — postavil na stran Italije. Dne 28. julija so namreč v Vatikanu proslavljali 65 letnico smrti prvega papeževega delegata v Abesiniji, de Jacobisa. Pri tej priliki je papež Pij XI. omenil tudi laško-abesinski spor. V svojem govoru je dejal, da je bil de Jacobis tudi velik Italijan. Ako se v sedanjem sporu nebo še bolj potemni, je treba posnemati de Jacobisa, ki je pri izpolnjevanju svojih dolžnosti našel v Abesiniji smrt.

Koptska cerkev

pa je preko svojega patriarha izpregovorila drugače. Koptska cerkev je neka krščanska verska ločina in njen patriarh je vrhovni poglavar koptskih kristjanov v Abesiniji. Poslal je Društvu narodov dolgo brzojavko in pozival v njej, naj se ne ustraši nobenega truda, da le doseže mirno poravnavo laško-abesinskega spora.

Kot kmetje, ki ljubimo delo in mir, se tudi mi tej želji pridružujemo. Vojna še ni nikdar rodila resničnih dobrin in dokler bo o pravici odločala sila, svet zaman išče sreče.

Muropoljski kasač in kmet. gospodarstvo

Stara kmetjska konjereja na Murskem polju ima številne prijatelje in pospeševalce, ni pa tudi brez nasprotnikov. Ti slednji ji očitajo, da ni za kmeta, da je nekako pregosposka, da prehajajo dirke kmetjskih konj že v sport, da je kasač-amerikanec za kmetjsko gospodarstvo manj uporaben itd., da se taka reja ne izplača, da je kasač preobčutljiv itd. Ti očitki so krivični, to se pokaže, ako vidimo konja-kasača pri delu, kajti muropoljski kmet ga nima samo za dirko in vožnje z zapravljičkom, ampak mora z njim opravljati vsa tista dela na kmetjskem posestvu, ki jih opravljajo drugod s težjimi konji. Dolgoletna praksa je pokazala, da je današnji muropoljski kasač pri vsakem delu prav tako uporaben, vztrajen in izdaten kakor druga pasma. Muropoljski kmet mora z njim vsako leto navoziti na njive potrebnega gnoja, jih preorati in prebrnati, napraviti neštete vožnje v oddaljene gorice, kjer niso ceste nikakor lepe in ravne, in to še s primernimi tovari, potem slede vožnje ob času košnje in žetve, vožnje lesa, prodca, drv itd. Da ne sme pri tem kasača preobremeniti, to je dejstvo, ki velja za vsakega konja lažje pasme. Svojo uporabnost v kmetjskem gospodarstvu bo muropoljski kasač pokazal tudi v okviru velikih jubilejnih dirk in drugih prireditve, ki bodo za proslavo 60 letnice Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru v

dneh od 15. do 18. avgusta. Tega slednjega dne bo na dirkališču na Cvenu med drugim tudi uporabnostna preizkušnja konj ameriške pasme. Konji kasači bodo vozili primerho težka bremena, orali, branali, pripeljali v diru primerho zasedeno gasilsko brizgalno itd. Onim, ki pravijo, da je kasač preveč razburljiv, bo dvo-vprezna dirka dne 15. avgusta pokazala, da temu ni tako: vozile jo bodo namreč žene in hčere naših konjerejcev in pokazale s tem, da je dobro vzgojen kasač pohleven kakor ovca. Prav isto bo na vožnji kmetjskih seniorjev (nad 55 let) dne 18. avgusta. Da je kasač poleg vse svoje uporabnosti v gospodarstvu tudi še liter, je samo ena dobra lastnost več. Dirke muropoljskih kasačev niso toliko sport kakor preizkušnje vztrajnosti in izdatnosti v lepem in plemenitem enakomernem teku — kasu. Prav ta lastnost je tista, ki daje muropoljskemu kasaču višjo prodajno ceno. Medtem ko je cena konjem druge pasme zelo padla, sicer tudi za ameriške kasače ni ostala na nekdanji višini, vendar jo še vedno primerna visoka. Kar pa se tiče prevelike občutljivosti kasačev, vedo živinozdravniki na Murskem polju povedati, da ni večja od občutljivosti drugih lahkih konjskih pasem. Kajpada treba tudi kasača primerno negovati in pravilno hraniti kakor vsakega konja. Naposled: zakaj pa bi tudi kmet ob slovesnih prilikah po

smel napreči lepega in iskrega konja ter imeti pri pogledu nanj prav isti estetski občutek kakor kak »gospod«? — Tako padajo pri globljem spoznavanju vsi očitki zoper rejo ameriških kasačev na Murskem polju. Priliko za tako spoznavanje pa nudijo vsem, ki se za konjerejo v kmetem gospodarstvu zanimajo, jubilejne prireditve Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru od 15. do 18. avgusta. Polovična vožnja za 18. avgusta je zagotovljena na vseh progah.

Kakšna je abesinska armada

Po poročilih raznih poročevalcev, ki se muče v Abesiniji, ni vojska te države nič slabše opremljena od evropskih armad. Pehota in konjenica sta prvovrstni.

Ko se je abesinski cesar vrnil z nadzorovalnega potovanja po Hararu, ga je v Addis Abebi sprejela častna četa. Ko je stopil iz vlaka, ga je

Abesinski vojak v slavnostni uniformi

Čeprav tudi v abesinski armadi vedno bolj preduje moderno oboroževanje, se abesinski jhak še zmeraj oklepa starih šeg. Ob slavnostnih dneh najrajši nastopa v takile noši. Okrasje na glavi je srebrno in pozlačeno ter okrašeno z levjo grivo. S srebrom okovani ščit je napravljen iz bivolove kože.

najprej pozdravil poglavar krščansko-koptske cerkve, nato pa diplomatski zbor. Cesar je bil oblečen v narodno nošo.

Morala je v abesinski vojski zelo visoka. Vojaštvo se v polni meri zaveda, kaj se mu bliža. Organizacija je dobra in tudi z orožjem je armada preskrbljena, čeprav to po evropskih pojnih ni vedno najmodernejša.

Premore pa poleg tega abesinska vojska drugo orožje, ki utegne postati v ugodnih okoliščinah nevarnejše in močnejše nego so strojne puške in topovi. To orožje je zavest vsakega abesinskega vojaka, pa naj bo iz redne vojske ali pa z vrst prostovoljcev, da brani rodno grudo.

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali ter Vam pošiljali »Kmeti list« brez presledka skozi pol leta v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedali svoje dolžnosti in pravočasno poravnali zapadlo naročnino, pa tega iz bogve kakega razloga niste storili. Vpoštevamo, da Vam dela naročnina kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar najvljudneje prosimo, da Vas ne bo treba radi teh par dinarjev še po enkrat opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega meseca.

Vlada pripravlja nov proračun

Ker je finančni minister Dušan Letica izdal navodila za izdelavo novega proračuna za finančno leto 1936/37, so že začeli po vseh ministrstvih referentje posameznih oddelkov zbirati material in izdelovati predloge za novi proračun. Ti predlogi bodo dostavljeni finančnemu ministru do konca tega meseca, na kar se bo v proračunskem oddelku finančnega ministrstva začel izdelovati končni in definitivni predlog drž. proračuna, ki bo že v začetku novembra predložen finančnemu odboru Narodne skupščine.

Francoski častniki, kateri so dovršili slavno vojaško akademijo Saint Cyr v Versailles-u, so dobili letos naslov Aleksander Jugoslovanski. Slika jih prikazuje, ko poslušajo kleče slavnostni govor.

Vozne olajšave za potovanje na Cplenac

Prometni minister je odredil, da velja dosedanja vozna olajšava, namreč dve tretjini normalne vozne cene za potovanje na Oblenac v skupinah po najmanj 50 oseb, in sicer od 20. julija za potovanja v skupinah po najmanj 20 oseb. Vozna olajšava velja od vseh postaj in prehodov čez mejo do postaje Arandjelovac ali Mladenovac in nazaj. Vračati se je treba po isti poti, sicer vozna olajšava ne velja. Pri odhodu se mora plačati voznina tudi za nazaj. Vozni listek po znižani ceni za najmanj 20 oseb se lahko kupi na vseh postajah in pri vseh »Putnikovich« biljetarnicah brez predhodnega dovoljenja železniške uprave. — Treba je pa kupiti še železniško legitimacijo za 5 Din, ki jo je treba predložiti na postaji v Arandjelovcu ali Mladenovcu v svrhu žigosanja.

Razpisana mesta za sestre pomočnice

Glavni odbor društva Rdečega križa bo sprejel s 1. oktobrom t. l. v službo 10 sester-pomočnic in sicer po eno za delo pri banovinskih odborih svojega društva t. j. v Novem Sadu, Zagrebu, Ljubljani, Banji Luki, Splitu, Sarajevu, Cetinju, Skoplju, Nišu in Beogradu. Sestre-pomočnice, katere želijo stopiti v službo pri enem navedenih odborov društva, naj predložijo prošnjo dotičnemu odboru najdalje do konca avgusta t. l. V prošnji je navesti: točen naslov, ali so doslej bile v službi in v kakšni, kakšno šolo, kje in kdaj so dovršile, starost in rodbinske razmere. Prošnji je priložiti v prepisu: šolsko spričevalo, spričevalo o službovanju in navedeno spričevalo. — Iz pisarne Dravskega banovinskega odbora društva Rdečega križa.

Vraževerna letalka

Ta angleška letalka smatra psička za svojega edinega varuha na qoletih

Odbor za strokovne nadaljevalne šole

Gospod ban dr. Dinjo Puc je imenoval v banovinski odbor za strokovne nadaljevalne šole te-le gospode: za predsed. inspektorja strokovnih šol g. Mihajla Presla, za člane pa kot zastopnike banovinskega sveta: Rudolfa Golouha, Albina Prepeluha in Ivana Tavčarja kot zastopnike strokovnega šolstva direktorja Trg. Akad. Dr. Pirjevca, prof. Ivana Žnidarčiča in inž. Viktorja Turnška, kot zastopnike Zbornice za TOI Josipa Rebeka, dr. Cirila Pavlina in dr. Plessa ter kot zastopnike Delavske zbornice Alojzija Leskovška, Vladimirja Kravosa in Joška Rozmana. Predsednik odbora ima nalog, da ukrene vse potrebno, da bo mogel odbor začeti čim prej delovati.

Kmetška mladina

Društva na vasi

Vpliv organizacij na življenje v vasi je brez dvomno znaten. Na življenje pa ne vplivajo vse organizacije enako, ker je to odvisno od programa, ki ga posamezne organizacije v vas prinašajo. Po medsebojnih odnosih vaščanov, po njih miselnosti, govorjenju in izražanju lahko sklepamo, da društva, ki so doslej obstojala, sploh niso bila prava društva radi tega, ker so se snovala največ po iniciativi ljudi, ki ne izhajajo naravnost iz kmetijske hiše.

Dasi je kmetška mladina željna izobrazbe in je pripravljena pri vsaki priliki na prosvetnem kakor na kulturnem polju sodelovati, vendar ni našla vsaj doslej v društvi pravega osredotočenja ali zatočišča.

Prizor s tekme mlatičev Društva kmetijskih fantov in deklet Arla vas v Št. Rupertu v Savinjski dolini.

Kmetška mladina se je v največ primerih čutila v društvi tuji, to pa radi tega, ker so jih povečini ustanavljali in vodili po vaški miselnosti tuji ljudje. Ciljev in namenov organizacije navadno ni v dovoljni meri nikoli doumela, ostali so ji skoraj popolnoma neznani in lahko rečemo tuji. Ko se je zahtevalo od mladine žrtve, se je ta jela spraševati, da li se bo ta žrtev kedaj povrnila. In ker na to vprašanje ni našla odgovora, se je vaška mladina začela ohlajati, postala je skeptična, malodušna.

Sino pač taki kmetjski ljudje: od vsake žrtve pričakujemo neko korist. V današnjih težkih časih malo zaležejo visoke besede lepo oblečenih gospodov o potrebi izobraževanja »neukega« kmetijskega ljudstva. Kdor pride med nas s tako dobrohotnimi nameni, mora oditi brez kakih dokazov o uspehih, kajti teške razmere so naredile kmetijskega človeka še bolj nezaupnega kot je že po naravi, zagrenjenega in mrtvega za vsako novotarijo.

Zato hirajo na vasi vsa društva, ki niso zrasla iz želja in potreb kmetijskega življa. Ni to razveseljiv pojav, ker koristno je, vsaj po svoji ideji, vsako društvo. Vsako lahko vzgojno vpliva in oblikuje duševnost. Vendar dejstvo je tu. Po vsem tem si je začela kmetška mladina organizacije, ki bi bila samo njena. Ki bi se rodila iz nje in zanjo. Ki bi najbolje ustrezala njenim težnjam. Kateri bi idejo in program določila sama. Meščanom toliko ne zaupa, ker misli da svoje potrebe sama najbolje pozna. Ne sprejema več rada mestne navlake. Ne more se ogreti za organizacije, ki so mestnega izvora in pri-

krojene za meščane. Način življenja je na vasi drugače, delo za vsakdanji kruh je trše, čas za zabavo skopo odmerjen.

Vse to dovolj jasno kaže, da je obstoj društev kmetijskih fantov in deklet upravičen in potreben. Prej apatična, brezbrizna, postaja kmetška mladina zavedna, borbena. Prej vdana v usodo, je začela sedaj iskati vzroke trpljenja. Hoče si malo bolj ogledati povzročitelje krivične razdelitve dela in dobička. Javno življenje, za katerega se preje ni brigala, je postalo predmet največjega zanimanja.

To potrjuje, da so naša društva posegla globoko v življenje kmetijske mladine in da ta, dasi polagoma, a vendarle stopa na pravo pot bodočnosti.

Kmetjski praznik v Ptuj

Lanskoletnemu veličastnemu kmetjskemu prazniku, ki ga je priredil Ptujski pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Ormožu, je sledila preteklo nedeljo še večja in veličastnejša kmetjsko - mladinska manifestacija Ptujskega pododborja v Ptuj. Prireditve, ki ji je bil pokrovitelj ban g. dr. Dinko Puc, se je udeležilo ogromno število ptujskega meščanstva in kmetjskega prebivalstva iz bližnje in daljnje okolice.

Brhke tekmovalke, ki so tekmoval pri žetvi v Sv. Bolfenku pri Središču.

rajni in zavedni mladini ni vzelo poguma. Ker je bila ta tekma mlatičev prva v našem kmetjsko-mladinskem udejstvovanju, ji je društvo posvetilo še prav posebno pozornost glede izvedbe organizacije in zlasti načina ocenjevanja. Razumljivo je, da je zaradi tega vladalo za to popolnoma novo prireditev daleč naokoli veliko zanimanje. Številna udeležba kmetijskega ljudstva je dokaz, kako daleč naokoli vsi cenijo in spoštujejo delo mlade kmetijske generacije, kako so vsi veseli in ponosni na mladi kmetjski rod, ki pogumno stopa na plan v boj za priznanje kmetijskega stanu in kmetijskega dela.

Uspela prireditev se je vršila v Št. Rupertu v Sav. dolini pri tov. Ivanu Cizeju. Številno občinstvo je pripeljalo na prireditveni prostor vzorno organizirano povorka, na čelu ji naša avant-garda - kmetjska konjenica. Na prireditvenem prostoru, kjer so bili postavljeni trije podji za tekmo in več okusno prirejenih paviljonov, se je zbralo k mladinskemu zborovanju številno občinstvo, ki ga je prisrčno sprejel in pozdravil društveni predsednik tov. Povše. Po tem sprejemu sta govorila o pomenu in nalogah mladinskega gibanja tov. Aleksander Turnšek kot delegat celjskega Pododborja in tov. France Gerželj za Zvezo kmetijskih fantov in deklet, ki je svoje uvodne besede posvetil spomenu Stefana Radiča, Aleksandra Stambolijškega in Janžeta Novaka.

Po končanem mladinskem zborovanju se je osredotočilo vse zanimanje in pričakovanje na tekmovalce samo. Na podih so si mlatič-tekmovalci pripravili po cele nasade, 88 snopov pšenice. Pika-poka-pika-poka je odmevalo daleč naokoli, celo gori v line podružnične cerkve, odkoder so tekmovalcu prisostvovali tisti, ki zaenkrat stoje še ob strani našemu gibanju. Silno zanimiva tekma je privezala nase vso pozornost gledalcev, ki so dajali duška svojemu sproščenemu navdušenju zlasti takrat, kadar se je temu ali onemu podu »ponesrečil« takt. Glede hitrosti je že občinstvo samo določilo mesta tekmovalcev, čistočo in takt pa je šele določila ocenjevalna komisija, ki je pri oceni upoštevala 1. hitrost, 2. takt, 3. čistočo slame in 4. čistočo plev. Izid tekmovalca, ki ga je razglasil društveni predsednik tov. Povše, je določil prvo mesto 3. podu, kjer so mlatali tovariši Ivan Korun, Franc Korun, Jože Korun in Franc Ženik; drugo in tretje mesto sta si delila 1. in 2. pod, ki sta dosegla vsak po 16 točk.

V vedrem, korajžnem in mladostnem razpoloženju je s to nenavadno lepo prireditvijo zavedna kmetjska mladina počastila kmetjsko delo in praznik žetve, h kateremu je mladev nujno dopolnilo.

Slovenska Bistrica

Preteklo nedeljo je priredilo Društvo kmetijskih fantov in deklet iz Slov. Bistrice na Čigonci kar dvojno tekmo hkrati - tekmo žanjic in tekmo koscev. Obsežno organizacijo je zavedno društvo izvedlo v največje zadovoljstvo občinstva, ki se je te kmetjsko-mladinske manifestacije udeležilo v velikem številu, da tudi s tem da javno priznanje in izrazi svoje simpatije

Zgodaj popoldne so zbrani zastopniki svečano sprejeli pokrovitelja, g. bana; dobrodošlico so mu ob vzklikanju občinstva želeli sreski načelnik g. dr. Bratina, predsednik mestne občine g. Jerše, za Sokolstvo g. dr. Šalamun, za Ptujski pododbor in zbrano kmetjsko mladino pa predsednik tov. Joško Tomažič. Nato se je formirala po mestu veličastna in pestra kmetjska povorka, ki so jo tvorili konjeniki, kolesarji, kosci, žanjice, grabljice in okrašeni vozovi. Na sejmišču se je zatem vršilo veliko mladinsko zborovanje, ki ga je otvoril s iskreno dobrodošlico predsednik tov. Tomažič. O velikem pomenu kmetijskega stanu za narod in državo je zatem vzpodbujajoče spregovoril pokrovitelj g. ban dr. Puc. Kot glavni govornik je nato predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek orisal zgodovino pokreta, namen kmetjsko-mladinskega gibanja ter bodril kmetjsko mladino k vztrajnosti in zavednosti. Po zborovanju je ob velikem zanimanju občinstva pričela tekma koscev, ob kateri je zbrana množica v duhu proslavljala in izkazala čast in priznanje kmetjskemu delu.

Letošnja ptujška manifestacija kmetijske mladine je nov dokaz, kako se mora ob kmetjski ideji in ob vzorni organizaciji zbrati ves narod brez razlike stanu in poklica v složno in enotno narodno-kmetjsko skupnost.

Prva tekma mlatičev

Agilno Društvo kmetijskih fantov in deklet »Zimzelen« iz Orle vasi je priredilo v nedeljo 4. avgusta dobro organizirano in uspelo tekmo mlatičev. Dasi se je vreme precej čemerilo, ko-

za mladi kmetijski rod, ki korajžno bje boj za novo bodočnost slovenskega podeželja.

V mestu se je pred hotelom »Beograd« formirala lepa in pestra povorka, ki je vedrega razpoloženja krenila na prireditveni prostor v Cigonco. Pred obema tekmaroma se je vršilo veliko mladinsko zborovanje, ki ga je otvoril društveni predsednik tov. Frešec, naglašujoč, kako potrebno je, da se vsa kmetijska mladina trdno organizira. Za njim je govoril za Zvezo tov. Ivan Nemec iz Konjic, ki je v navdušujočih besedah častil kmetško delo in kmetško idejo. V imenu Konjiškega pododbora je govoril tov. Matija Grum, za Krški pododbor pa tov. Jamar. Ob zaključku zborovanja je v bodrilnih besedah povdarjal nar. poslanec tov. Vinko Gornjak ogromne koristi in velik pomen kmetijskega kulturnega in gospodarskega dela.

Po mladinskem zborovanju sta se vršili ob silnem zanimanju številnih gledalcev obe tekmi, kjer so fantje-kosci in dekleta-žančice vzorno počastili kmetško delo, ki je vir največjih dobrin sveta. Mlado in agilno slovenjebistriško društvo si je s to veličastno prireditvijo pridobilo za svoje delo dosti priznanja, ki mu bo za bodrilo k novemu delu in novim zmagam.

Dopisi

Teharje

Tovariša Kožuha ni več! Padel je nenadoma sredi dela, kakor pade junak v boju. Brez slovesa je odšel v večno kraljestvo onstranstva k svojim tovarišem, ki so se borili pod zelenim praporom!

V nedeljo je še pri jutranji maši, pa tudi pri pozni pridno vabil s prižiganjem topičev romarje na prijazni grič Sv. Ane; isto tudi popoldne k blagoslovitvi evharističnega križa, kar je pa postalo za njega usodno. Po nesrečnem

naključju se je vnel smodnik, nakar mu je pričela goreti tudi srajca, tako da je bil v hipu podooben goreči baklji. Priskočili smo mu na pomoč, a bilo je že prepozno. Takoj smo ga z avtom prepeljali v celjsko bolnico, odkoder so ga zaradi oči nemudoma odpremili v Ljubljano.

V nestrpnem pričakovanju zdravniškega poročila o njegovem stanju smo čakali dva dni, nakar v sredo oznani tukajšnji zvon žalostno novico, da ga že ni več med nami. Njegov mrtvaški oder in njegovo zadnje bivališče je daleč od nas — v beli Ljubljani.

Dragi tovariši! V duhu ti podajemo roke in se poslavljamo od tebe. Zapustil si nas sredi dela. Žal nam je, da nam ne moreš pomagati do zmage našega pokreta, kar je bila tvoja najiskrenejša želja. Zahvaljujemo se ti za tvoje neumorno delovanje in ti svečano obljublamo, da se bomo borili tudi v bodoče pod zelenim praporom, zavedajoč se, da živi tvoj duh med nami.

Ob odprtem grobu jokaje klonimo glave, poleg nas pa ti plapola v zadnji pozdrav naš zeleni prapor, ki nas vodi in nas bo vodil po začrtani poti, do skrajne zmage.

Zbogom, tovariš Gustl! Naj ti bo zemljica lahka

Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani nas obvešča, da je z vseskozi stvarno utemeljeno vlogo ugovarjalo pri ministru trgovine proti temu, da bi se neki denarni zavodi sanirali na račun vlagateljev. Obstoja namreč konkretni predlog, glasom katerega naj se neki slovenski denarni zavod sanira na ta način, da se 60% vsake vloge obrestuje po 2% in se bo ta del vloge vračal upnikom skozi 6 let po polletnih razporedih. Ostalih 40% se pa od vloge odpiše in vpiše v posebni rezervni sklad, iz katerega se bo odplačevalo upnikom le po možnosti iz čistega letnega dobička zavoda, če ga kaj preostane, potem ko se mora iz tega čistega dobička prvenstveno dotirati rezervni sklad in

se morajo plačati dividende na prednostne delnice. Računi so pokazali, da je možnost vrnitve teh 40% vlog, pretvorjenih v rezervni sklad zavodov, minimalna. Zato društvo vlagateljev v zadnjem trenutku apelira na gg. ministre, da naj takega sanacijskega načrta ne potrdi, posebno, ko je društvo vlagateljev v svoji vlogi dokazalo, da je ta sanacijski načrt nezakonit in izvedljiva sanacija takega zavoda tudi brez pritegniti vlog vlagateljev. P. n. člani našega društva in vsi vlagatelji dobe podrobne informacije glede te sanacije v društveni pisarni (Ljubljana, Kralja Petra trg št. 3, pisarna g. notarja Uslakarja) in se naprošajo, da podpro prizadevanje društva, da ne pride do take sanacije, ki tako globoko zareže v pravice in premoženje vlagateljev.

Kmetijska šola v Sv. Jurju pri Celju naznana, da je za šolsko leto 1935/36 še kakih 10 mest za gojence nezasedenih. Zato poziva starše primernih fantov, ki imajo željo po kmetijski izobrazbi, da vložijo prošnje za sprejem. Kralj. banska uprava prispeva povprečno polovico k celotni mesečni oskrbovalnini, tako da odpade na starše, ako dosežejo tudi pri sreskem kmetijskem odboru kakih 60—80 Din podpore, mesečno tudi samo toliko, kar gotovo ni velika žrtev za kmetško izobrazbo svojega otroka, katera je zlasti v teh težkih časih potrebna. Termin za vlaganje prošenj se zato podaljša do 10. avgusta.

V Rosalnicah na Belkoranjskem je v Lončaričevi hiši v ponedeljek 5. t. m. izbruhnil požar. Zaradi pomanjkanja vode je bila vsa lepa vasica v nevarnosti. Na srečo pa je bilo ozračje mirno in se je skupnemu naporu domačih in metliških gasilcev v tričetrt ure posrečilo omejiti požar na gorečo Lončaričevo hišo. Nekaj posteljnine in edino Lončaričevo kravo so sosede še pravočasno rešili, vse drugo so pogoltili plameni.

Ivan Albrecht:

Cez pol leta

Ta dan je prokurist Janko Malovac proti svoji navadi prišel že ob enajstih iz urada, takoj za njim pa pride pismonoša z brzojavko:

»Pridi takoj!

Vida.

Prokurist se zadovoljno nasmehne. Pol leta sta že z Vido mož in žena, pa se mu zdi kakor en sam dan, tako se čuti srečnega v zakonu. Od ure do ure se še stopnjuje njegova ljubezen Brzjavka mu potrjuje, da se tudi ženi godi enako. Saj se je pred komaj štirinajstimi dnevi odpeljala na letovišče, pa že kliče njega za seboj. Kakor bi se bila domenila, nastopi Janko Malovac danes letni dopust, ki ga je prej nameraval izrabiti šele proti koncu poletja.

»Sožitje v razdaljo,« se smeje Malovac in se začne takoj odpravljati na pot. »Tako naglo me niti sama ne bo pričakovala.«

Malo čez poldne se že ziblje v brzovlaku proti Gorenjski. Vida mu je venomer pred očmi. Izpod visokega čela se mu smehlja jo črne oči z onim jekleno se svetlikajočim sijajem, ki ga je omamilo že pri prvem srečanju z njo. Bilo je na izprehajališču. S senco utrujenosti, a vendar še živahna in stasovita je stopala poleg svojega očna, nekdanjega majorja Nierzadnickega. Še čvrsti gospod je takoj po razsulu avstrijske armade slekel uniformo in nastopil službo uradnika v večjem podjetju. Za življenjsko družico si je nato izbral gospo Jelko Javornikovo, mlado in prikupno vdovo, ki je zaman čakala, kdaj se vrne njen mož iz vojne. Kot neznatna pisarniška uradnica je živela s svojo edinko Vido precej skromno življenje. V enolični vsakdanjosti ji je bila hčerka edino

razvedrilo in hkratu živ spomin na moža. Pred odhodom na vojno je bil uradnik v isti tovarni, kjer je zdaj nastopil Nierzadnicki. Tako je slednji prevzel vsa Javornikovo zapuščino.

Vlak drvi, a prokuristu se zdi, da le po polžje leze dalje. Ob pogledu na pokrajino, ki v prijetni pestrosti brzi mimo, se zazdi Malovacu, da tudi njegovo življenje mineva v taki pestri lepoti, odkar je srečen z Vido. Pol leta, pa je še kakor včeraj bila le gospodična Javornikova, a pred koncem leta bo že mati njegovemu otroku. — Živci so ji nekoliko popustili, ko se je spoznala. Sredi najbolj vedrega razgovora včasih na lepem obmolke in burno objame moža ter začne ihteti. Ako jo vpraša, čemu joka, se mu skozi solze nasmeje in ga prične poljubljati:

»Srečna sem, ker si tako dober z menoj —

Edino to more v takih trenutkih spraviti iz nje, zato je vprašal zdravnika za svet. Ta je menil, da se ni treba razburjati, češ da so take živčne motnje v sličnih okoliščinah dokaj brezpomembne in malone vsakdanje. Sprememba zraka bi gospe vsekakor koristila.

Dasi se je nerad ločil od nje, je Malovac po razgovoru z zdravnikom vendar takoj poslal ženo na letovišče.

»Bržkone tudi Vida ni slutila, kakšna večnost je štirinajstdnevno samevanje,« se je sam sebi nasmehnil Janko Malovac, ko je vlaku jela pojmajati brzina.

»Na postaji je ni,« je zadovoljno ugotovil ob izstopu. »Torej jo bom le presenetil —

»Vila Tišina!« je hlastno ukazal najbližjemu šoferju in se stisnil v avtomobil. Iz drvečega vozila je ves čas opazoval, kdaj ga izmed drevja pozdravi beli balkonček, kjer morda zdajle sedi Vida in premišlja, kdaj bo njen Janko prejel brzjavko.

No, balkon je prazen, a sobarica Minka se zavzame, ko ugleda gosta.

»Joj, gospod prokurist,« se priklanja in naglo spravlja prtjago iz avtomobila, »kako bo gospa vesela! Saj se ni nadejala, da boste tako pridni. Malo pred poldnem je odšla na izprehod in je naročila, da se vrne šele na večer. Povedala je, da vas kakor drevi pričakuje. Dala mi je tudi ključ in prosi, da bi jo kar v sobi počakali, ako bi prišli prej —

Janka Malovca dirne nekoliko neprijetno. V trenutku se vzudi v njem kakor ljubosumje, vendar se razvedri, ko stopi v sobo in zagleda na omari kraj ženske postelje med dvema bujnim rožama svojo sliko.

»So menda le res samo živci, ki delajo Vido malce prenapeto,« se pomiri in odslovi sobarico z naročilom, naj mu takoj pride povedat, čim bi zagledala prihajati gospo. Iz navade nato odpre predal pri nočni omari in se ne more ubraniti smeha, ko opazi na debelem zvezku napis:

Moje življenje.

»To je vendar Vidina pisava. S čim si vse krajša čas,« začne mož listati po zvezku. Takoj na prvi strani ga presenetijo pripisi:

— Ljubljenemu Janku piše Vida —

Z nasmeškom začne čitati, kmalu pa zadrti in s splošenim pogledom jame begati po sobi. Zvezek mu zdrkne na tla in šele šum ga predrmi, da se zopet loti čitanja.

Mislim (piše Vida), da sem najbolj nesrečno bitje pod soncem. Rada bi imela toliko moči, da bi sama nosila svoje gorje, toda zaman. Klic po izpovedi je v meni dan za duem hujši in ga ne morem več dušiti. Odpusti, ljubljani, če te bom z izpovedjo žalila!

Ne moreš? O, saj vem, da nisem niti vredna,

Novice

*

Zavod za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani, razpisuje natečaj za vzgojiteljice in otroške negovalke v prvi vrsti negovalke dojenčkov in malih otrok.

Tečaj se deli v dve skupini:

Prva skupina gojenk se sprejema s 4 (štiri) razredi s prav dobrim uspehom dovršene ljudske šole. Vežbale se bodo za vzgojiteljice in negovalke le v zasebnih rodbinah.

Druga skupina gojenk se sprejema z vsaj 2 razredi meščanske šole, zaželjena je v prid gojenkam cela meščanska šola ali tej ustrezna šola. Te gojenke se bodo izobraževale za vzgojiteljice in negovalke v zasebnih rodbinah, kakor tudi v dečjih domovih, zavetiščih itd.

Tečaj se prične 9. septembra 1935. Prošnje za sprejem je vložiti do 22. avgusta t. l.

Prošnji je priložiti: 1. Krstni ali rojstni list, da je stara 18—28 let. 2. Biti mora jugoslovanska državljanka. 3. Navrstveno izpričevalo. 4. Šolska izpričevala. — Prošnje je kolkovati s 5 Din in 20 Din za rešitev prošnje.

V obeh skupinah se šolajo gojenke 12 mesecev in polagajo na koncu leta izpit. Obe skupini obiskujeta od vodstva določena praktična in teoretična predavanja.

Gojenke so notranje in plačajo mesečno 500 Din za vso oskrbo in stanovanje v zavodu, kar je za šolanje velike koristi.

Zunanje gojenke se sprejemajo v izrednih slučajih in plačujejo mesečno 100 Din za šolnino. Šolnine ne more biti nobena gojenka oproščena.

V službi mora nositi gojenka predpisano uradno obleko.

Stoletnica rojstva pesnika Simona Jenka na Podreči pri Mavčičah. Odbor za prireditev slavnosti ob 100 letnici rojstva pesnika Simona Jenka sporoča javnosti, da je prometno ministarstvo dovolilo polovično vožnjo na vseh že-

da bi smela poljubiti sledove tvojih stopinj! Ali naj vzlic temu molčim? O, Janko, ne morem in ne smem! Tvoja ljubezen in dobrota, tvoje poštenje in čast, ti ves, kakor si blag in vzvišen nad menoj, zahtevaš, da moram govoriti. — Da, govorila bom in povedala vse. Kakor pred samim Bogom naj bom razgaljena pred teboj —

Povedati in umreti —!

Očeta sem komaj poznala in se ga spominjam le v medlih obrisih, zdi se mi pa, da je moral biti dober človek. Tako mi je često zatrjevala mati in sem že tudi sama kot otrok mislila enako, ker sem o vsaki igrači, ki sem se kdaj igrala z njo, slišala:

»Pazi, Vida, da ne uničiš! To ti je kupil še atek in moraš ohraniti za spomin nanj —«

Po očetovem odhodu sva z materjo samevali. Čez dan, ko je bila v pisarni, me je pošiljala nekaj časa v otroško zavetišče, ki pa se mi je čez nekaj dni zaskutilo. Doma sem bila vajena tišine, tam pa so otroci kričali in se neprenehoma norčevali iz mene. Njih igre me niso čisto nič zanimale in sem samo premišljevala, kar mi je pravila mati prejšnji večer: kako bo lepo ko se vrne oče, kaj vse mi bo kupil in kako bomo zopet živeli veselo in brez skrbi. Preden sem zaspala, sva z mamo večer za večerom molili za očeta. Kmalu sem nato jela prositi mater, naj me ne pošilja več v zavetišče. Obljubila sem ji, da se ne bom niti ganila, ako me le pusti doma. Končno sem jo res pregovorila in sem odslej vse dni prečepela pri svojih punčkah, a ljudi sem se malone bala.

Mati je krotka in plaha ženska. Ako sem ji kaj tožila o kaki rivici, me je vselej zavrnila:

»Potrpi, Vida! Življenje je težno in je treba mnogo potrpeti —«

(Dalje prib.)

leznih kraljevine Jugoslavije. Proglas slovenski javnosti s sporedom se objavi v naših dnevnikih kakor tudi tednikih. Slavnost se vrši v nedeljo dne 18. t. m., ob slabem vremenu pa prihodnjo nedeljo dne 25. t. m.

Razpisani mesti cestarjev. Kr. banska uprava razpisuje dve službeni mesti banovinskih cestarjev in sicer: eno mesto za odsek od kilometra 28.001 do km 35.000 banovinske ceste I. reda št. 24 Ormož-Kamenščak-Ljutomer-Gornja Radgona do Čmureka in eno mesto za odsek od km 9001 do km 10.000 banovinske ceste II. r. št. 245 Radislavci-Moravci-Zagorci ter od km 15.685 do km 20.740 banovinske ceste II. reda št. 253 ter Bagovci-Mostje-Pacinj-Dornova. Prošnje vložite najkasneje do 31. avgusta 1935 pri sreskem cestnem odboru v Ljutomeru.

Vpis v državno srednjo tehnično tekstilno šolo v Leskovcu, ki je edina te vrste v naši državi, bo od 1. do 3. septembra. Šola traja 4 leta in ima stopnjo popolne srednje šole. V prvi razred se sprejemajo učenci z nižjim tečajnim izpitom gimnazije ali pa završnim izpitom meščanske šole. Ob zaključku polagajo učenci diplomski izpit. Vsa pojasnila daje direkcija šole.

Sokolsko društvo na Ježici pri Ljubljani proslavi 15 letnico svojega obstoja v nedeljo dne 11. t. m., na katero vabi vse prijatelje Sokolstva od blizu in daleč. Zdravo!

Redni občni zbor Kmetijske tiskovne zadruge v Ljubljani se vrši v petek, dne 16. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v sejni dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3/I. Članstvo zadruge je vabljeno k polnoštevilni udeležbi.

Najstarejši mož v Jugoslaviji umrl. V Mali Krasni blizu Smedereva je pred nekaj dnevi umrl kmet Trojko Smiljković. Mož je dočkal starost celih 131 let in je veljal za najstarejšega človeka v naši državi. Tudi njegova žena, ki še živi, je stara že nad 100 let. Smiljković ni bil nikdar bolan; pil pa je rad vino in tudi žganja v manjših porcijah ni odklanjal.

Voznik in konji pod vlakom. Pretečeni teden je povozil blizu železniške kurilnice v Varaždinu zagrebški osebni vlak 29 let starega slugo mestnega konjederca Mirka Sinceka in konje, ki so bili vpreženi v voz. Nesreča se je zgodila pa naključju na ta način, da je prišel voznik z vozom ravno na sredi tira, ko so padle na obeh straneh zatvornice.

Težka nesreča pri geplju. V Zgornjih Bitnjah pri Stražišču se je ponesrečil pri geplju posestnik Jakob Pintar. Kolesje mu je bogve po kakem naključju odtrgalo roko.

Čudeži se še vedno dogajajo. Vasica Vrpolje blizu Slavonskega Broda je doživela čudež. Neki kmetijski ženi se je na dnu precej globokega studenca, v katerem pa je vsled suše prav malo vode, prikazala čudežna podoba. Praznoverna ženica je trdno prepričana, da je videla v studencu podobo Matere božje. Vest o čudežu se je kljub pomirjevanju javnih organov in tudi duhovščine razširila po celi tamošnji okolici v taki meri, da je priromalo občudovat čudež v Vrpolje že nad 20.000 kmetov, pretežno pa praznovernih kmetijskih ženic in otrok. Čudeža ne zapazi nihče, vendar pa si romarji ne dajo dopovedati in romajo k studencu kar naprej.

Nov vozni red za autobuse. Kraljeva banska uprava javlja, da stopi v veljavo nov vozni red za autobuse dne 7. oktobra t. l.

— V **Ploderšnici** in pa po vsej verjetnosti zlobna roka iz maščevanja podtaknila ogenj v gospodarskem posloplju posestnika Jožeta Habinerja. Škode je požar povzročil Din 15.000. Habinerjeva hčerka je našla pri hiši listek z napisom: »Obljuba se bo izpolnila. Na svidenje z žarkim petelinom!« Strašen mora biti človek, ki je zmožen takega dejanja, in nobena kazen se nam ne zdi preostra zanj.

Sladkor za čebelarje. Finančni minister je izdal sklep, da se čebelarskim zadrugam in čebelarjem, ki so člani zadrug, izjemno že v začetku avgusta t. l. lahko izda dovoljenje za

nabavo sladkorja brez plačila državne trošarine za prehrano čebel, in sicer v količini največ po 5 kg sladkorja za vsak panj. Na podlagi tega sklepa finančnega ministra se sme nabava sladkorja brez plačila državne trošarine dovoljevati samo iz državnih tovarn sladkorja na Belju in Čukarici.

Na Breznici pri Žirovnici si je na potu z zabraške planine zlomila nogo desetletna Tavčarjeva hčerka. Prepeljati so jo morali v ljubljansko bolnišnico, kjer se bo mala med zdravljenjem pač večkrat spomnila pesnice o jagnjetu, ki med skakanjem in igranjem noče slišati materinega svarila, dokler se mu ne zgodi kakor tej deklici.

Smrt pod vlakom. Naglušna, 88 let stara Marija Hribar se je v ponedeljek proti večeru vračala iz Rožne doline domov na Vič. Bog ve, kam se je reva tako mudila, da ni mogla počakati pred železniško progo, kjer so bile zapornice spuščene. Zlezla je pod njimi, komaj pa je bila na progi, jo je že pograbil vlak, vozeč z Vrhniko proti Ljubljani. Kolesje je žensko strahovito razmesarilo in je bilo njeno truplo prepeljano na pokopališče v mrtvašnico na Viču.

Rdeči petelin. Požari se vrste, kakor da kmetu še vedno ni dovolj drugih nadlog. Oni četrtek je posestniku Janezu Tementu v Rošnjih pri Št. Janžu na Dravskem polju pogorelo gospodarsko polje z vsemi pridelki. — Isti dan je v Stopercih na Dravskem polju pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestniku Jožetu Galunu. — V Spodnjem Dupleku je te dni 4 letni gospodarjev sinček po nesreči zažgal gospodarsko poslopje posestnika Franca Drozga. Razen tega poslopja je pogorelo tudi ostrešje na hiši.

Po svetu

*

Ruska pravoslavna cerkev bo za prihodnje leto sklicala v Moskvo svoj cerkveni zbor. Pravoslavni ruski verniki si bodo na tem zboru izvolili patriarha. Bržkone bo izvoljen metropolit Peter Gruzicki, ki so ga boljševiki želeli več let zaprtega.

Stavka na Angleškem. V Londonu stavka 2600 nameščencev avtobusnih podjetij.

35 milijard je baje določila Anglija za nove vojne ladje. Zgraditi namerava 12 velikih oklopnih križark, 33 drugih križark, 63 torpednih rušilcev, 21 podmornic in 3 matične ladje za letala. Tako je torej — miroljubje najmočnejše pomorske države v Evropi!

Strašna eksplozija v tovarni bomb pri Milanu. V tovarni za streliva v Varescu pri Milanu je nastala nedavno strašna eksplozija, ki je porušila vso tovarno. Doslej so odkopali izpod ruševin že 60 mrtvih, bati pa se je, da je število žrtev še večje. Med mrtvimi je največ žensk. Trupla ubogih žrtev so položili na mrtvaški oder v mali baraki blizu tovarne. Delavci v črnih oblekah in fašisti stoje pri mrtvih na častni straži.

Angleški prestolonaslednik, princ Waleški, pride ta mesec v Jugoslavijo.

Poplave na Kitajskem zavzemajo tak obseg, da si grozote skoraj niti ne moremo prav predstavljati. Silne množice nesrečnega ljudstva, do 10 milijonov oseb, bežijo iz ogroženega ozemlja na varno proti jugu. Škodo cenijo na najmanj 500 milijonov dolarjev! Iz nekaterih poplavljenih krajev že 14 dni ni nobenih poročil. Kitajska vlada ima seveda silne težave s prehrano in nameščanjem beguncev. Ta povodenj je najstrašnejša, kar jih svet pozna v novem veku.

Letalska nesreča na Poljskem. Pri Varšavi je v bližini gradu Vilanova iz višine 300 m tresčilo na tla vojaško letalo. V letalu sta bila častnika in en uradnik tehničnega raziskovalnega zavoda. Vsi trije so mrtvi. Letalo je bilo na prvem poskusnem poletu. Vzrok nesreče je bržkone defekt v motorju.

Vas je — pogorela. V Uzhorodu (Češko-slovaška) je te dni izbruhnil požar, ki je upepelil več hiš, gospodarskih poslopij in 50 velikih skednjev, polnih žita, kar škodo še tem bolj povečuje. Ogenj je nastal zaradi neprevidnega ravnanja z električnimi mlatilnicami.

Požar v tovarni. V Gladbachu pri Monakovem (Nemčija) je v sušilnici neke predilnice izbruhnil požar, ki se je kmalu razširil na vso tovarno. Uničeni so številni stroji, poleg tega pa je zgorelo še 50.000 kg bombaža.

Kaznjence je zastrupjal. Kaznilniški zdravnik v Valenciji (Španija) je po pomoči zamenjal neke praške. Tako so prejeli bolni kaznjenci mesto od zdravnika predpisanega odvajalnega sredstva — hud strup. Usodno zdravnikovo pomoto sta doslej dva kaznjence že plačala z življenjem, dva druga pa se borita s smrtjo.

Na Ruskem se konča 40% vseh zakonov — z ločitvijo. Ruska vlada si sedaj na vso moč prizadeva, da bi odstranila ta nezdravi pojav.

Obsodba nun radi tihotapstva. Berlinsko sodišče je obsodilo radi tihotapstva ogromnih svot denarja 4 nune iz samostana Sv. Karla Boromejskega v Šleziji na zaporno kaznen od 5 mesecev do 3 let, poleg tega pa tudi na velike denarne globe.

Za mir. Po vestih iz Rima gradijo v neki ladjedelski tvornici v Italiji nov tip napadalnega letala, ki bo normalno dosegalo 440 km brzine

na uro in se bo dvignilo baje z lahkoto do 10.000 metrov visoko.

V višinah 5000 m bo imela letos Sovjetska Rusija vojaške manevre. Zakaj manevri v takih višavah, ne pove nihče.

Nov rekord s padalom sta dosegli dve mladi ruski letalki s tem, da sta skočili iz višine 8000 metrov in to brez vsakega aparata za kisik.

Radio

Nedelja, 11. avgusta: 7.30: Važna sodobna agrarna vprašanja (ing. Pirc Alfonz) — 16.15: Izesljištvio in ženstvo (Zupančič Iva).

Ponedeljek, 12. avgusta: 18.40: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 13. avgusta: 20.00: Pevski zbor cerkve sv. Cirila in Metoda — 22.10: Pisano polje (nadaljevanje).

Sreda, 14. avgusta: 18.00: Magistrov trio bo igral — vso slabo voljo vam pregnal!

Četrtek, 15. avgusta: 7.30: Racionalna vporaba sadja (Vrisk Karel) — 9.45: Versko predavanje (p. dr. Roman Tominec) — 16.15: Ženska ura.

GONILNI JERMENI

garantirane kakovosti za mlatilnice, žage in vse vrste obratov v veliki izbiri pri

BRCAR & COMP.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 35

Petek, 16. avgusta: 18.00: Slike iz narave, potrjene in prave.

Sobota, 17. avgusta: 18.40: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'22
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 214'13
1 avstrijski šiling	Din 9'—
1 francoski frank	Din 2'88
1 češkoslovaška krona	Din 1'83
1 italijanska lira	Din 3'56

Sejmi

11. avgusta: Senožče.
 12. avgusta: Sv. Jurij ob juž. žel., Cmurek.
 13. avgusta: Dol. Lendava.
 14. avgusta: Leskovec.
 15. avgusta: Fara pri Kočevju, Marija v Jaremini, Sv. Trojica v Slov. gor., Turnišče.
 16. avgusta: Sv. Rok pri Mokronogu, Lož, Vače, Hotavlje, Šmarje, Planina, Trebnje, Škofja Loka, Cerklje, Vel. Lašče, Ljubljana, Mozirje, Soseska, Oplotnica, Sv. Rok pri Ptuj, Sv. Trojica v Slov. gor., Sevnica, Vuzenica, Oplotnica.
 17. avgusta: Svirca, Mati Božja v Pušavi.

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

v Ljubljani, Gosposka ulica 12 Telef. 2176, 2276

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, žiliskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Razglas

Pri višnjegorskem sodišču se bo prodal na javni dražbi dne 28. t. m. ob 9. uri dop. mlin s posestvom na katerem se redi 5 glav živine in 25 prašičev.

Kupci vabljeni!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
 LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
 Tel. 25-52, Telegram: Tiskarna Merkur

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavaj: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Sfrankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—